

Justitiedepartementet
Enh. för processrätt och domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85)

(Ert diarienummer Ju2017/08641/DOM.)

Eksjö tingsrätt lämnar följande synpunkter.

Tingsrätten instämmer i utgångspunkten att endast mycket skickliga och för yrket lämpade jurister bör komma i fråga för att utnämnas till ordinarie domare och att, för att säkerställa detta, fler skickliga jurister med olika bakgrund måste söka ordinarie domaranställningar. Tingsrätten har inga invändningar mot de förslag som utredaren lämnar. Särskilt förslaget på en betydande utökning av den traditionella domarbanan liksom förslaget på utökade möjligheter till adjunktion, bör i någon mån kunna bidra till en ökning av antalet sökande till domaryrket. För att kunna besätta domartjänsterna med tillräckligt skickliga jurister behövs dock ett omfattande arbete, mycket vidare än det som förslagen i betänkandet tar sikte på. Det kan alltså ifrågasättas om de förslag som utredaren lämnar är tillräckliga för att förmå tillräckligt många skickliga jurister att söka sig till domaryrket.

Av den enkätundersökning utredaren genomfört framgår bl.a. att en stor andel av de som besvarade enkäten som viktiga faktorer som påverkar viljan att söka anställning som domare framhöll högre lön, bättre anställningsvillkor/lägre arbetsbörda och arbetets innehåll/arbetsuppgifterna (se avsnitt

6.4.7). Ett genomförande av de förslag som utredaren lämnar kommer inte att påverka dessa faktorer.

För att kunna locka skickliga jurister till domaryrket krävs konkurrenskraftiga löner. Även om domarlönerna har höjts under senare decennier, är de inte sådana att de kan konkurrera med den lön som mycket skickliga och för yrket lämpade jurister kan få genom annat juridiskt arbete.

När det gäller arbetsbördan på tingsrätterna är den idag överlag mycket hög; det finns inte alltid tid för tillräckliga förberedelser inför förhandlingar och det finns inte alltid utrymme för besluts- och domskrivning i den utsträckning som är önskvärd. Rent allmänt beror detta på den stora mängd mål som domstolen ska avgöra men även bl.a. på att målens komplexitet hos en del av målen har ökat. Arbetsbördan måste också vara sådan att det även finns utrymme för ordinarie domare att delta i kompetensutveckling. Så är inte alltid fallet idag. Arbetsbelastningen på tingsrätterna avhåller sannolikt många från att söka sig till domaryrket och bidrar sannolikt även till att några söker sig från yrket. För att öka attraktionskraften hos domaryrket skulle arbetet behöva renodlas ytterligare och domarna få nödvändig avlastning, t.ex. genom att notarierna ges möjlighet att i större utsträckning bidra till domarens arbete. En utveckling där notarien får större möjligheter att bistå domaren med mer kvalificerade arbetsuppgifter, skulle också kunna bidra till att fler notarier söker sig till domaryrket. Det bör övervägas om inte notarietjänstgöringen för alla borde vara minst två år, utan möjlighet till avräkning för annat juridiskt arbete. En ytterligare åtgärd som kan förväntas öka intresset för domaryrket är att samtliga tingsrätter bör ges resurser att anställa s.k. sommarnotarier, och finansieringen av sommarnotarie bör inte vara avhängig den egna domstolens budgeterade medel.

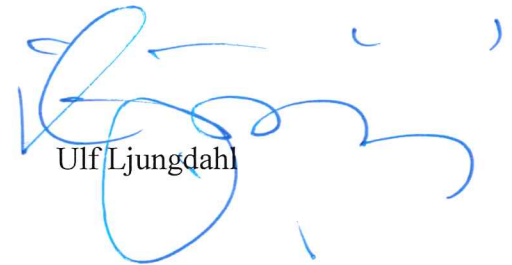
Hovrätten är för de allmänna domstolarnas del slutinstans i nästan alla mål. De skickligaste och för yrket lämpade juristerna, bör därför återfinnas i hovrätterna. (Här bortses från den allra högsta domstolen.) För att uppnå detta bör

systemet ändras och domartjänsterna i hovrätten göras till befordrade tjänster. Krav bör ställas på att sökandena, för att kunna komma ifråga för sådan tjänst, också har lång och gedigen erfarenhet av underrättsarbete. En sådan förändring skulle avsevärt öka attraktionskraften för hovrättsarbetet. Sannolikt behövs också nya överväganden göras om hovrättsprocessen.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Carina Tolke, rådmännen Ulf Ljungdahl (föredragande), Erik Handmark och Elisabeth Ljungdahl, samt beredningschefen Johan Bengtsson.

Carina Tolke

Ulf Ljungdahl